

Tuần 18:

Chủ đề 16: Văn học nước ngoài

Tiết 86, 87:

CỐ HƯƠNG

NHỮNG ĐỨA TRẺ

(Khuyến khích HS tự đọc)

A.Mục tiêu cần đạt:

1. Kiến thức:

Nắm được nội dung và nghệ thuật của hai tác phẩm: “ Cố hương, Hai đứa trẻ”

2. Kỹ năng:

- Đọc- hiểu văn bản truyện hiện đại nước ngoài.

- Kể tóm tắt.

3. Thái độ:

- Bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước

- Tự lập, tự tin, tự chủ

B.Kiến thức cơ bản:

Chủ đề 16: Văn học nước ngoài

Tiết 86, 87:

CỐ HƯƠNG

I. Đọc – tìm hiểu chú thích:

1.Tác giả:

- Lỗ Tấn (1881 – 1936), là nhà văn nổi tiếng của Trung Quốc.

- Là nhà tư tưởng, nhà văn hóa lớn.

2. Văn bản:

Trích trong tập truyện ngắn "Gào thét" viết 1923.

II. Đọc- tìm hiểu văn bản:

1. "Tôi" trên đường về quê:

- Cảnh vật làng quê qua cái nhìn của tôi: thay đổi, tiêu điều, xơ xác, thê lương.

- "Tôi" buồn, xót xa, nuối tiếc

2. Những ngày ở quê:

a. Cảnh vật:

- Hoang vắng, gợi cảm giác buồn

b. Con người:

* Chị Hai Dương:

- Trong quá khứ (trong kí ức của nhân vật "tôi")
- Là người phụ nữ tốt nét.
- Trong hiện tại: Thay đổi hoàn toàn cả về hình dạng lẫn tính nết

* Nhuận Thổ:

- Trong kí ức: Là một cậu bé nông thôn khoẻ mạnh, lanh lợi, tháo vát, hiểu biết, có t/c bạn bè hồn nhiên
- Trong hiện tại: Thay đổi nhiều: già nua, nghèo khó, đần độn, cam chịu số phận thấp hèn.

=> " Tôi" đau xót trước sự đổi thay của cảnh và người ở cố hương

3. "Tôi" trên đường rời quê:

- Tâm trạng buồn đau vì sự sa sút, nghèo hèn của cố hương
- Hi vọng về con đường mới, cuộc sống mới.

4. Hình ảnh con đường:

Là khái quát triết lí về cuộc sống của con người từ hiện tại đến tương lai.

III. Tổng kết:

* Ghi nhớ SGK/219

NHỮNG ĐỨA TRẺ

I. Đọc – tìm hiểu chú thích:

SGK

II. Đọc- tìm hiểu văn bản:

a. Hoàn cảnh đáng thương của những đứa trẻ :

Ba đứa trẻ con nhà đại tá Ôp-xi-an-ni-cốp giàu sang ,nhưng lại thiếu tình thương, mẹ mất sớm. A-li -ô-sa cùng cảnh ngộ với chúng .

- Tình bạn trong sáng,vô tư được hình thành từ sự đồng cảm, chia sẻ của những đứa trẻ .

b. Tình bạn và thử thách

- Bọn trẻ là những trẻ thơ bất hạnh.
- Tình bạn trong sáng và ấm áp.
- Hiểu bạn, chân thành với các bạn=> nhân hậu.

=> Ghét kẻ thô bạo và căng thương những đứa trẻ yếu đuối kia.

- Cảm thông và chia sẻ : Đồng cảm và sẵn sàng chia sẻ với nhau.
- Trân trọng một tình bạn chân thật và luôn mong muốn bù đắp và đem niềm vui đến cho bạn bè

* Về nghệ thuật cần chú ý :

- Truyện viết theo loại tiểu thuyết tự truyện. Tác phẩm dùng ngôi thứ nhất "tôi" kể lại những chuyện đời mình.Sử dụng biện pháp so sánh, liên tưởng giàu ý nghĩa.
- Kể chuyện đời thường và truyện cổ tích lồng trong nhau thể hiện tâm hồn trong sáng, khát khao tình bạn của những đứa trẻ.
- Kết hợp giữa kể với tả và biểu cảm làm cho câu chuyện về những đứa trẻ được kể chân thực, sinh động và đầy cảm xúc.

* Về ý nghĩa văn bản cần chú ý:

- Đoạn trích thể hiện tình bạn tuổi thơ trong sáng, đẹp đẽ và những khao khát tình cảm của những đứa trẻ.
- Chân thật và trân trọng tình bạn, muốn chia sẻ và nâng đỡ .
- Hãy yêu thương và quan tâm đến đời sống tinh thần của trẻ thơ.
- Phê phán lối sống ích kỉ, thờ ơ, lạnh lùng và sự phân biệt giai cấp của giới thượng lưu Nga.

III.Tổng kết: GHI NHỚ (SGK/234)

C. BÀI HỌC (HS GHI VÀO TẬP PHẦN NÀY NHÉ)

Chủ đề 16: Văn học nước ngoài

Tiết 86, 87:

CÔ HƯƠNG
NHỮNG ĐỨA TRẺ
(Khuyến khích HS tự đọc)

C 1: CÔ HƯƠNG

I. Đọc – tìm hiểu chú thích:

SGK

II. Đọc- tìm hiểu văn bản:

1. "Tôi" trên đường về quê:
2. Những ngày ở quê:
3. "Tôi" trên đường rời quê:
4. Hình ảnh con đường:

III.Tổng kết:

* Ghi nhớ SGK/219

C 2: NHỮNG ĐỨA TRẺ

I. Đọc – tìm hiểu chú thích:

SGK

II. Đọc- tìm hiểu văn bản:

a. Hoàn cảnh đáng thương của những đứa trẻ

b. Tình bạn và thử thách

III. Tổng kết: GHI NHỚ (SGK/234)

Tiết 88, 89, 90: ÔN TẬP THƠ, TRUYỆN HIỆN ĐẠI

A. Mục tiêu cần đạt:

1. Kiến thức:

- Ôn tập, củng cố kiến thức về những tác phẩm truyện Việt Nam hiện đại đã học trong chương trình Ngữ văn 9. Củng cố hiểu biết về thể loại truyện: trần thuật, xây dựng nhân vật, cốt truyện và tình huống truyện.

- Củng cố cơ bản về thể loại thơ trữ tình. Bước đầu hình thành hiểu biết sơ lược về thành tựu và đặc điểm của thơ hiện đại Việt Nam.

2. Kỹ năng:

- Kỹ năng tổng hợp, hệ thống hóa kiến thức.

- Rèn kỹ năng viết bài tự sự có sử dụng các yếu tố miêu tả, biểu cảm, nghị luận, cảm thụ và phân tích thơ trữ tình

3. Thái độ: Tích cực tự giác rèn luyện.

B. Kiến thức cơ bản:

Chuẩn bị của HS:

***Câu hỏi**

? Hãy nêu nội dung chủ yếu của các tác phẩm truyện Việt Nam?

? Hãy nêu những phẩm chất chung và riêng ở từng nhân vật trong các tác phẩm?

? Nghệ thuật chính qua các truyện?

? Truyện nào có sự sáng tạo tình huống truyện đặc sắc? (Làng, Chiếc lược ngà)

? Trong các nhân vật em thích nhất nhân vật nào? Vì sao?

STT	Tên tác phẩm	Tên tác giả	Năm sáng tác	Tóm tắt nội dung
-----	--------------	-------------	--------------	------------------

1	Làng			
2	Lặng lẽ Sa Pa			
3	Chiếc lược ngà			

*Câu hỏi:

? Tương tự như vậy những tác phẩm nào được sáng tác trong các giai đoạn sau:

- 1954- 1964: Đoàn thuyền đánh cá, Bếp lửa.

- 1964- 1975: Bài thơ về tiểu đội xe không kính, Khúc hát ru.

? Nội dung phản ánh chủ yếu của các tác phẩm văn học trong các giai đoạn này là gì?

STT	Tác phẩm	Tác giả	Năm sáng tác	Thể thơ	Nội dung	Nghệ thuật
1	Đồng chí					
2	Bài thơ về tiểu đội xe không kính					
3	Đoàn thuyền đánh cá					
4	Bếp lửa					
5	Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ					

6	Ánh trăng					
---	-----------	--	--	--	--	--

C. BÀI HỌC (HS GHI VÀO TẬP PHẦN NÀY NHÉ)

Tiết 88, 89, 90:

ÔN TẬP THƠ, TRUYỆN HIỆN ĐẠI

STT	Tên tác phẩm	Tên tác giả	Năm sáng tác	Tóm tắt nội dung	I. Truyện 1. Lập bảng thống kê 2. Câu hỏi - Nội dung phản ánh và những nét chung: Phản ánh đời sống con người Việt Nam trong giai đoạn lịch sử (chống Pháp, Mĩ, xây dựng đất nước). - Cuộc sống chiến đấu, lao động gian khổ, thiếu thốn với hoàn cảnh éo le của chiến tranh. - Phẩm chất, tâm hồn cao đẹp của con người Việt Nam trong chiến đấu và xây dựng đất nước: yêu làng, yêu quê hương đất nước, yêu công việc, có tinh thần trách nhiệm cao, trọng nghĩa tình...	
1	Làng	Kim Lân	1948	Qua tâm trạng đau xót, tủi hổ của ông Hai ở nơi tản cư khi nghe tin đồn làng mình theo giặc, truyện thể hiện tình yêu làng thống nhất với tình yêu và tinh thần kháng chiến.		
2	Lặng lẽ SaPa	Nguyễn Thành Long	1970	Ca ngợi những người lao động thầm lặng, có cách sống đẹp, cống hiến tâm sức của mình cho đất nước.		
3	Chiếc lược ngà	Nguyễn Quang Sáng	1966	Câu chuyện cảm động éo le về hai cha con ông Sáu và bé Thu trong lần ông về thăm nhà và khu căn cứ. Qua đó ca ngợi tình cha con thắm thiết trong chiến tranh.		
I. Truyện II. Ôn tập phân thơ						
STT	TP	TG	Năm ST	TL	ND	NT

1	Đồng chí	Chính Hữu	1948	Tự do	- Ca ngợi tình đồng chí của những người lính CM trong kháng chiến chống Pháp. Tình đồng chí trở thành sức mạnh và vẻ đẹp tinh thần của bộ đội cụ Hồ.	- Chi tiết, hình ảnh, ngôn ngữ giản dị, chân thực, cô đọng, giàu sức biểu cảm. - Hình ảnh vừa, hiện thực vừa sáng tạo.
2	Bài thơ về tiểu đội xe không kính	Phạm Tiến Dật	1969	Tự do	- Tư thế hiên ngang, tinh thần chiến đấu dũng cảm niềm vui lạc quan của những người lính lái xe trong kháng chiến chống Mỹ.	- Tứ thơ độc đáo, giọng điệu tự nhiên khoẻ khoắn, có chút ngang tàng...
3	Đoàn thuyền đánh cá	Huy Cận	1958	Bảy chữ	- Cảm xúc tươi khoẻ về thiên nhiên và lao động tập thể qua cánh thuyền ra khơi đánh cá của người dân chài Quảng Ninh.	- Sử dụng nhiều hình ảnh đẹp lên thơ của vũ trụ của người dân chài.
4	Bếp lửa	Bằng Việt	1963	7+8 chữ	- Nững tình cảm về tình bà cháu,	- Kết hợp biểu cảm, miêu tả- kể

II. Ôn phần thơ
1. Bảng thống kê:

					lòng kính yêu và biết ơn của cháu đối với bà và cũng là đối với gia đình, quê hương, đất nước.	chuyện. Hình ảnh bếp lửa gắn với hình ảnh bà tạo ra những ý nghĩa sâu sắc.	
5	Khúc hát ru những em bé lớn trên lưng mẹ	Nguyễn Khoa Điềm	1971	Chủ yếu là 8 chữ; hát ru	- Tình yêu thương con gắn liền với tình yêu làng nước, tinh thần chiến đấu của người mẹ Tà - ôi.	- Điệp khúc xen kẽ lời ru, nhịp điệu ngọt ngào đều đều. Hình ảnh mới mẻ, sáng tạo.	2.Câu hỏi: Nội dung: - Ca ngợi cuộc sống chiến đấu của nhân dân: Đồng chí, Bài thơ về tiểu đội xe không kính, Khúc hát ru
6	Ánh trăng	Nguyễn Duy	1978	Năm chữ	- Ánh trăng là bài thơ nhắc nhở con người không quên những kỉ niệm thơ ấu gắn bó với thiên nhiên, những năm giao chiến đấu. Nhắc nhở thái độ sống tình nghĩa.	- Hình ảnh bình dị, tứ thơ bất ngờ, giọng điệu chân tình, nhỏ nhẹ mà thấm sâu.	- Ca ngợi công cuộc lao động xây dựng đất nước và những quan hệ tốt đẹp của con người: Đoàn thuyền đánh cá, Bếp Lửa

D. Luyện tập: Viết bài văn cảm nhận về tình cảm gia đình qua một tác phẩm truyện hoặc thơ mà em đã học ở trên